

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 31

5. srpna 2018

Cena: 8 Kč

V Ostravě-Polance oslavili 85 let Husova sboru

V neděli 15. července 2018 jsme poděkovali Bohu za 85 let Husova sboru v Polance. Bratr biskup Rudolf Göbel přijel sloužit liturgii a kázal o radosti společenství, které se schází v Božím domě, aby chválilo Pána. Přijely i s. vikářka Bjolková a s. kazatelka Juřinová. Bohoslužbu doprovodil varhaník a zároveň předseda rady starších Pavel Král. Na trubku zahrál Jiří Adamec, na flétnu Božena Turoňová a z Dvořákova cyklu Biblických písní zazpívala „Bože, Bože! Píseň novou“ Tamara Anežka Urbánková. Prožili jsme krásné dopoledne a rádi spolu zůstali v neformální atmosféře i po bohoslužbě. Krom duchovního prožitku si návštěvníci mohli odnést i list na památku, stručně mapující momenty ze života místní obce v současnosti. Díky patří těm, kteří pomohli s přípravami, abychom mohli důstojně připomenout požehnané dílo našich předků. Těšíme se opět na setkání u nás v Polance! Za radu starších

Tomáš Chytil, farář

Další snímky ze slavnostní bohoslužby si můžete prohlédnout na webu www.ccsk.cz.

Foto: Antonín Bosák

Stvoření a ekologie v judaismu

Postavení člověka ve světě a jeho odpovědnost za něj je předmětem nespočtu vědeckých i populárních prací také v rámci judaismu. Tradiční židovské spisy se ekologickým otázkám dle některých názorů (viz Daniel Fink) věnovaly do 20. století spíše nesystematicky, nicméně přesto máme dochován nespočet statí pojednávajících o vztahu k okolnímu stvoření. Od 70. let minulého století jsme svědky zvýšeného zájmu o tuto otázku také z pohledu židovského náboženství, který se mimo jiné projevil i v systematickém zpracování či spíše zpracovávání otázky vztahu judaismu k ochraně životního prostředí. Tento zájem byl vyvolán nejen zvýšením všeobecného společenského povědomí o nutnosti ochrany životního prostředí, ale také například prací Lynna Whitea, jr., hovořícího o náboženské odpovědnosti za jeho devastaci, vycházející právě z biblické zprávy o stvoření.

Dva biblické příběhy o stvoření (hebr. bria), zachycené v knize Genesis, hovoří o stvoření nebe a země, světla a tmy, vod a souše, rostlin a zvířat. Byť jsou oba narativy v mnohém rozdílné (a dle některých názorů stojí dokonce v kontradičce),

objevuje se v obou těchto příbězích stat' hovořící o stvoření člověka. Aspekty obou dvou těchto příběhů jsou zmiňovány v souvislosti s člověkem a jeho vztahem k okolní přírodě také v rámci judaismu. V následujícím příspěvku bych chtěla pohovořit o některých z nich v souvislosti se současnou židovskou environmentalistikou.

Biblické zprávy o stvoření jsou chápány judaismem, jak uvádí například Hava Tirosh Samuelsonová, jako „teologický základ židovské koncepce přírody“. Gn 1,26-31 v souvislosti se stvořením člověka používá nejen obrat „stvoření člověka k obrazu Božimu“, ale také výrazů vztahujících se k lidské vládě nad zemí. Z hlediska lidského vztahu k okolnímu světu se diskuse vznáší zvláště nad výrazy „podmaňte ji“ a „panujte“. Tato slova vysvětlují někteří environmentalisté jako ospravedlnění lidského chování ovládajícího přírodu, a to včetně její devastace. Židovské tradiční výklady tohoto biblického místa chápou jeho význam jako právo člověka zabít zvíře za účelem vlastní potrawy a za stejným účelem využívání rostlin (viz následující biblické verše). Pro-ekologické výklady pak

Slavnostní odpoledne v Husově sboru

Dne 15. září 1935 byl položen základní kámen Husova sboru v Čelákovicech. Symbolicky v tento den, v sobotu 15. září 2018, chceme uspořádat slavnostní odpoledne s koncertem varhanní hudby, abychom tak poděkovali Bohu i lidem za zdar našeho díla - obnovení historických fasád Husova sboru v Čelákovicech.

Srdečně zveme čelákovickou veřejnost a členy náboženské obce Církve československé husitské i věřící dalších čelákovických církví, ale také bratry a sestry z okolních náboženských obcí, čelákovické pamětníky, členy místních spolků a také zástupce města a Pražské diecéze ČČSH.

V programu koncertu, který je sestaven ze skladeb českých autorů varhanní hudby 17. a 18. století, uslyšíme také preludium místního rodáka Jana Zacha. Účinkovat bude varhaník, cembalista a hudební pedagog Jaroslav Nepilý, který je uznávaným interpretem děl J. S. Bacha a doby barokní. Jeho repertoár obsahuje kromě sólových varhanních děl i mnoho partů mší a oratorií. V současnosti se navíc věnuje projektu Varhanní hudba blíže lidu, v jehož rámci koncertuje i v malých obcích a venkovských kostelích na nástroje, které jsou jinak využívány pouze při bohoslužbách. Náš odpolední program uzavřeme neformálním rozhovorem a občerstvením v přilehlých prostorách sboru, kde si budou moci návštěvníci prohlédnout malou výstavu.

Rada starších

Zdroj: Archiv Husova sboru v Čelákovicech

Milí čtenáři,

v tomto čísle Českého zápasu se v několika příspěvcích vrátíme k problematice ekologie, na kterou jsme se zaměřili v minulém magazínovém čísle. Závažnost tématu si to jistě zaslouží, tak jako autoři, kteří články poslali.

Z těchto doposud uveřejněných úvah vyplývá jasný závěr: Nezměníme minulost, ale zato máme slušnou šanci změnit budoucnost. Myslím, že zde platí více než kdekoli jinde známé rčení „Jsme to my, na které jsme čekali“. A tak dědictví, které zanecháme našim dětem, závisí na nás.

Napadlo mě, že vzhledem k tomu, že se konzumní způsob života neosvědčil, naopak ukazuje se jako slepá ulička, nabízí se možnost obdarovat je místo materiálním hmotným bohatstvím spíše oním bohatstvím ducha. Ideálně předat jim um a dovednosti, kterými vládli ještě naši rodiče a prarodiče. Jako bonus pak životní styl spočívající v jednoduchosti. A k tomu vztah k těm hodnotám, o které jedině stojí zato usilovat - ty, o kterých mluvil Ježíš v kázání na hoře.

Dá nám ještě šanci anděl zarmoucený nad kouličkou Zemí tak modrou, tak zelenající se? Nebo zůstane u jeho „Bože, jak jsi jen mohl?“... (viz báseň str. 2)

KB

upozorňují na postavení člověka, kterému bylo stvoření dáno pod jeho vládu, tj. aby sice zemi do jisté míry pro svoji obživu využíval, na druhé straně ale také aby se o toto svěřené vlastnictví náležitě staral. Právo člověka je tak, dle rabína Lawrence Trostera, zároveň odpovědností pramenící z jedinečnosti

jeho stvoření k obrazu Božimu. „Lidé mají pomáhat udržovat pořádek stvoření a využívat k tomu všech svých výjimečných schopností při správě světa, neboť vše na zemi patří Hospodinu (Ž 24).“ Již v Talmudu je diskutována otázka, proč byl člověk stvořen v rámci Hospodinova stvořitelského díla

„jako poslední“, neboť dle Gn 1,31 se stvoření člověka událo šestého dne, tedy poté, co další složky živé i neživé přírody byly stvořeny. To bývá ve vztahu k okolnímu světu vysvětlováno několika způsoby. Některé z nich uvádí babylonský Talmud, traktát Sanhedrin 38a.

Dokončení na str. 2

Stvoření a ekologie v judaismu

Dokončení ze str. 1

Vzhledem k tomu, že se jedná o různé (a často protichůdné) názory, nalezneme zde jak názor do jisté míry podporující teorii L. Whitea, tak názor učenců zcela opačný. Dle jednoho názoru byl svět stvořen, aby ho člověk užíval, tj. vše bylo již připraveno pro člověka k jeho užítku. Jiný názor vidí ve stvoření člověka šestého dne důvod k lidské pokoře, neboť kdyby se (člověk) stal příliš pyšným, má si uvědomit, že dokonce i komáři byli stvořeni před ním.

Druhým biblickým místem zmiňujícím stvoření člověka je Gn 2,4-15. Ale zatímco je předchozí příběh chápán spíše z pohledu lidské (byť dle mnohých výkladů odpovědné) vlády nad zemí, druhý narativ bývá vysvětlován vůči životnímu prostředí jako „ochranitelský“. Genesis 2,15 uvádí: „Hospodin postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil.“ Toto tvrzení chápe židovská environmentální etika jako povinnost zemi chránit a starat se o ni. Dle slavného židovského učenice Josefa Soloveitchika se v obou případech

popisu stvoření jedná o dva paradigmatické lidské postoje vůči přírodě. Jiní myslitelé, jako například rabin Daniel Fink, vidí v první zprávě důraz na zavládnutí řádu nad chaosem, druhý narativ zdůrazňuje lidské spojení se zemí a koncept lidského spravování (země), který vychází ze stvoření člověka ze země (Gn 2,7).

K otázce ochrany přírody se však váží statě dalších biblických knih či židovských spisů. K lidské povinnosti chránit okolní přírodu se vyjadřuje například Kohelet raba 7,13, který uvádí, že v době, kdy byl stvořen první člověk, ukázal mu Bůh každý strom v zahradě Eden, a řekl mu: „Hleď, jak krásná ... jsou má stvoření, vše, co jsem stvořil, stvořil jsem pro tebe. Buď opatrný, abys neničil a nezničil můj svět. Neboť kdybys ho zničil, nebyl by po tobě nikdo, kdo by ho opravil.“

Za jakýsi středobod tzv. židovské environmentální etiky bývá často považován Dt 20,19, kde se v rámci pravidel, týkajících se dobývání měst, zakazuje kácení ovocných stromů. Jedná se o pravidlo známé

jako *lo tašchit* neboli nezničíš (ovocný strom). Učenci babylonského Talmudu toto vztáhli na základě rabínské interpretace také na dobu neválečnou a v současnosti je tohoto biblického verše používáno, jak píše například Yonathan Neril, jako vyvození zákazu zbytečného odlesňování. Později se setkáváme s odvozenými zákazy ničení ovoce, které se dá jíst, a samozřejmě se zákazy plýtvání (potravinami, vodou, věcmi).

Slavný německý rabin 19. století Samson Rafael Hirsch, jehož názor Y. Neril ve svém příspěvku o ekologii cituje, dává příkaz z Dt 20,19 do souvislosti s pozicí člověka ve světě: „lo tašchit je nejvýstižnější

varování lidským bytostem nezneužívat postavení, které jim bylo dáno Bohem jako „pánům“ nad světem.“ Judaismus chápe životní prostředí jako součást Stvoření, které je nestálým procesem. Jak již bylo uvedeno, vše náleží Bohu a za veškeré požitky, tj. užívání plodin, tekutin, jídla, přírodní úkazy, jakož i celé stvoření má člověk Bohu chvalofeřit. V judaismu se tak děje každý den, ať již v rámci veřejné bohoslužby či soukromého života.

Ve všech liturgických textech je vyjadřována lidská podřízenost jedinému Pánu světa a stvoření – Hospodinu.

Pavla Damohorská

V příspěvku byly použity následující prameny a literatura:

Daniel Fink: *Judaism and Ecology: A Theology of Creation*. Cit. 21. 6. 2018. Dostupné na: <http://fore.yale.edu/religion/judaism/>.

Yonathan Neril: *Judaism and Environmentalism: Bal Tashchit*. Cit. 24. 6. 2018. Dostupné na:

https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/1892179/jewish/Judaism-and-Environmentalism-Bal-Tashchit.htm.

Hava Tirosch Samuelson: *Judaism*. In: Roger Gottlieb: *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*. 2009.

Lawrence Troster: *Ten Jewish Teachings on Judaism and the Environment*. Cit. 22. 6. 2018.

Dostupné na: https://www.slideshare.net/old_roofrat/jewish-environmental-ethics.

Durdící se anděl

Joachim Dachsel

Ó Bože
jak jsi jen mohl
kouličku Zemi
tu svou krásnou
vydat jim
těm proslulým nadaným
kteří svůj rozum
tak žalostně zneužívají
jim
těm nepoučitelným
jim
kteří neumějí být zvířaty
a sami od sebe nečiní
co je prospěšné
jim
kteří se tváří
jako by už byli lidmi
Mají to ještě před sebou?
Nebo už je všechno
promeškáno?

Ó Bože jak jsi jen mohl!
Svou krásnou kouličku Zemi
tak modrou
tak zelenající se
na níž je tak dobré žít
Je mně jí líto

Modleme se s mnichem Anselmem z Canterbury:

„Co má dělat, nejvyšší Bože, co má dělat daleko od tebe žijící vyhnaneček? Co má dělat tvůj služebník, strachující se, že ztratí tvou lásku, a odvřený daleko od tvé tváře? Dychtí tě spatřit, ale tvoje tvář je od něho příliš daleko. Touží se k tobě přiblížit, ale tvůj přibytěk je nedostupný. Touží tě nalézt, ale nezná tvé místo. Snaží se tě hledat, ale nezná tvou tvář. Pane, jsi můj Bůh, jsi můj Pán, a nikdy jsem tě neviděl. Učinil jsi mě, obnovil jsi mě, dal jsi mi vše, co je ve mně dobrého, a dosud jsem tě nepoznal. Byl jsem přece stvořen, abych tě viděl, a dosud jsem nedosáhl toho, pro co jsem byl stvořen.“

Z kazatelského plánu

11. neděle po svatém Duchu

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se.

(Žalm 34,2-3)

První čtení: Exodus 16,2-4.9-15

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Abychom našim bližním skutkem, slovem i modlitbou pomáhali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom obavám nepodléhali a s nadějí k budoucnosti hleděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ve své lásce nám předkládáš dobré dary, my si je s díky rozdělujeme a jsme jimi nasyceni. Naplň nás a všechny potřebné pravým životem, který přichází jedinečně od tebe! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 4,1-7.11-16

Evangelium: Jan 6,26-35

Verše k obětování: Žalm 70,5

Verše k požehnání: Matouš 4,4

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dal jsi nám podíl na tajemství těla a krve Kristovy. Dej, ať všichni, kdo okusili chléb života a kalich spásy, žijí s tebou navěky! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 150, 22, 65, 157, 187, 294, 307

Nad Písmem

„Já jsem chléb života ...“

J 6,26-35

Na konci dnešního textu Janova evangelia v 6. kapitole v 35. verši je zachycen Ježíšův výrok o chlebu života. Nechápcímu zástupu se Ježíš ve své řeči představuje jako pravý chléb, který sestoupil z nebe a dává život světu. Práví: „Já jsem chléb života, kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žiznit.“ (J 6,35) Mluví o sobě jako o chlebu. Ježíš se zde představuje jako ten, který naplňuje základní životní potřeby člověka. To je hlavní důvod jeho života zde na zemi: být chlebem, který sytí... Je důležité, že Ježíš vybírá z pokrmu, který rozdával nedávno nasyceným zástupům, právě chléb. On neříká: Já jsem maso nebo ryba, ale: „Já jsem chléb života...“ To znamená, že on sám je tím pokrmem, který potřebujeme pro svou duši, protože i duše potřebuje duchovní obživu. A tím je Ježíš, který nás duchovně živí,

občerstvuje. Ujasněme si, co pro nás chléb znamená. Je to základní potravina, je to něco, co potřebujeme každý den. Pán Ježíš je tím chlebem, který nás sytí již zde na zemi. A když se jím živíme, nemáme již důvod hladovět po něčem jiném. Ten, který je sám Láskou a Pravdou, nasýtí každou naši touhu po lásce a pravdě. Je nám však dán k tomu, abychom my zase mohli sytit hlad těch, kteří žijí kolem nás. Přirovnáním k chlebu nás Ježíš učí také skutečnému, ryze křesťanskému způsobu, jak milovat svého bližního.

Ano, milovat znamená sjednocovat se se všemi ve všem, i v těch nejmenších a nevýznamných věcech, i v těch, na kterých nám

možná tolik nezáleží, ale druhé zajímaví. Ježíš znázornil tento způsob lásky tím, že se pro nás stal chlebem. Stává se chlebem pro náš život, aby mohl vstoupit do našich srdcí, sloužit všem a všechny milovat tak, aby ostatní cítili, že jsou naší láskou syceni, posilněni, povzbuzeni a také pochopeni. Bůh miluje svůj lid, i když si jeho laskavost nezasloužíme. Je to náš nebeský Otec, který se stará o všechny naše potřeby a dává nám v pravý čas vše, co potřebujeme, ačkoli nedává vždy to, co chceme. V Pánu Ježíši Kristu, Synu Božím, máme mocného velekněze. V něm nalezneme milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4,16b) Amen.

Jitka Pokorná

Pane, prosíme, dej, ať všichni,
kdo jsou syceni chlebem života, žijí s tebou navěky! Amen.

Úsilie o ekologickú spravodlivosť

Úsilie o ekologickú spravodlivosť je neoddeliteľnou súčasťou kresťanskej viery. Výsledky valného zhromaždenia Konferencie európskych cirkví v roku 2018 odpovedajúce na ekologické výzvy súčasnosti
Peter Pavlovič, Konferencia európskych cirkví

Valné zhromaždenie Konferencie európskych cirkví sa konalo od 31. mája do 6. júna 2018 v Novom Sade, v Srbsku. Zhromaždenie, ktoré sa koná raz za 5 rokov a je najvyšším grémiom Konferencie, bolo príležitosťou pre stretnutie takmer 500 delegátov, účastníkov a hostí zo 114 členských cirkví z celej Európy.

Hlavnou témou zhromaždenia boli tri kľúčové biblické slová - svedectvo, spravodlivosť a pohostinnosť. Záverečné poslanstvo zhromaždenia adresované cirkvám a kresťanom Európy ich pozýva k prehĺbeniu solidarity, budovaniu spoločenstva a spolupráce, a ku vzájomnému rešeniu a dialógu vedúcemu ku konkrétnym spoločným krokom.

Program zhromaždenia zahŕňal množstvo príležitostí na diskusiu na rôzne témy aktuálne pre život cirkví a kresťanov v modernom svete. K takým patrí aj starostlivosť o stvorenie životného prostredia a ekologickú spravodlivosť. Delegáti valného zhromaždenia zdôraznili: stále sa zvyšujúce emisie oxidu uhličitého, ktoré sú úzko spojené z industrializáciou najbohatších krajín sveta, majú za následok zhoršenie životného prostredia a globálne otepľovanie.

Industrializácia a ľudská činnosť podstatným spôsobom prispievajú ku zmene klímy a globálnemu otepľovaniu. Paradoxne, v dnešnom svete sú to tí najchudobnejší, ktorí nesú najväčšie bremeno extrémov počasia, vrátane nedostatku potravy, vody a straty pôdy. Je nespravodlivé, že tí, ktorí najmenej prispeli k zmene klímy, trpia najviac. Sme to my, ľudia žijúci v ekonomicky rozvinutých a industriálnych krajinách Západného sveta, ktorí v súčasnosti nadmerne využívame prírodné zdroje a prispievame tým ku zmene klímy. Pri krokoch vedúcich k účinnej odpovedi na zmenu klímy je potrebné zväziť a zmeniť náš zaužívaný systém výroby a spotreby zameraný na produkciu a konzum maxima, s cieľom efektívne znížiť emisie skleníkových plynov zodpovedných za zmenu klímy, zvýšiť využívanie ekologických zdrojov energie a výrazne redukovať spotrebu fosílnych palív.

Musíme sa naučiť, čo je pre hodnotný a zmysluplný život v materiálnom zmysle postačujúce. Vybudovali sme a stále pokračujeme v budovaní ekonomického prostredia, ktoré produkuje stále viac a viac, ktoré ale zároveň neustále zhoršuje životné prostredie, na ktorom všetci závisíme. Biblia nás nabáda k starostlivosti "o tých najmenších a najslabších". Naša priemyselná činnosť má ale výrazne negatívny vplyv práve na najchudobnejších a tých, ktorí sú najmenej schopní sa chrániť pred negatívnymi dopadmi ľudskej činnosti.

Vo vedomí týchto faktov valné zhromaždenie doporučuje v budúcej práci Konferencie európskych cirkví: zvýšiť úsilie v nastolovaní otázok a formulovaní kritérií a podmienok pre ekonomickú a ekologickú spravodlivosť, s cieľom podporiť kroky

vedúce k trvalo udržateľnej budúcnosti, zintenzívniť spoluprácu s regiónmi a konzultácie s tými, ktorí majú skúsenosť z prvej ruky o negatívnych dopadoch klimatickej zmeny, ekologickej devastácie, ako aj o účinkoch našej nadmernej spotreby, neefektívneho využívania prírodných zdrojov a ničenia životného prostredia, podporovať cirkvi v boji proti zmene klímy na miestnej úrovni, inšpirovať sa navzájom a podporovať iniciatívy na zníženie emisií oxidu uhličitého. K tomu patrí tiež úloha stimulovať a podporovať modlitby a liturgické aktivity zdôrazňujúce našu zodpovednosť za dar stvorenia a našu úlohu chrániť životné prostredie.

Stále zrejmejším sa dnes stáva, že ochrana životného prostredia a otázky zmeny klímy nemožno oddeliť od ich etického rozmeru. Je zrejme, že tieto otázky sa týkajú nie len prírody ako takej, ale sú tiež úzko spojené s otázkami životného štýlu, našej materiálnej spotreby, veľmi často nadmerného či neprimeraného konzumu a často plytvania, či mnohými ďalšími témami. Mnohé cirkvi a cirkevné spoločenstvá, od tých najmenších v mestách a dedinách, až po ich vedúcich predstaviteľov na národnej a medzinárodnej úrovni si stále viac uvedomujú tieto skutočnosti, a rastúce množstvo z nich sa aktívne podieľa na tejto práci. Vo svojom prístupe kladú dôraz na duchovné a etické aspekty, ako napr. modlitby, bohoslužby, biblické štúdie, či teologické kurzy, ktoré idú ruka v ruku s rozmanitými praktickými aktivitami, ako napr. zapojenie farností a cirkevných spoločenstiev do čistenia verejných priestorov, triedenia odpadu, iniciovania starostlivosti o tepelnú izoláciu budov a efektívne hospodárenie s energiou, budovania slnečných kolektorov a podobne. Dôležitou v tomto procese je výmena skúseností z tohto druhu aktivít v rôznych krajinách Európy.

Encyklika pápeža Františka Laudato si, oceneňovaná ďaleko za hranicami Rímskokatolíckej cirkvi, priekopnícka úloha ekumenického patriarchu Bartolomeja, ktorý je často označovaný ako "zelený patriarcha", pri presadzovaní holistického pohľadu na trvalo udržateľný rozvoj, ako aj úsilie mnohých iných cirkevných predstaviteľov pri pionierskom objasňovaní úlohy a zodpovednosti cirkví v tomto procese sú dnes stále viac a viac známe a uznávané aj mimo cirkví. Cirkvi na celom kontinente si čoraz viac uvedomujú a aktívne sa zapájajú do činností spojených s ochranou stvorenia, starostlivosťou o prírodu a so zodpovednosťou za stvorenie.

Pri práci v oblasti ekológie Konferencia európskych cirkví úzko spolupracuje s Európskou kresťanskou environmentálnou sieťou (ECEN). Z tohto dôvodu je na mieste zdôrazniť prepojenie medzi závermi valného zhromaždenia v Novom Sade s nadchádzajúcou konferenciou

Dokončení na str. 4

Zdá se duše zbytečná?

Francouzský spisovatel Georges Bernanos napsal: „Většina lidí namáhá v životě jen malou část, směšně drobnou část své bytosti, jako ti bohatí lakomci, co svého času umírali a stačili utratit jen úrok ze svého výnosu. Světec nežije z výnosu svého majetku, ani nežije jen z úroků, ale žije ze svého kapitálu, zapojuje a namáhá celou svou duši.“

„Zapojit duši! S hrůzou je nutno říci, že mnoho lidí se rodí, žije a umírá, aniž by skutečně alespoň jednou za život použili svoji duši, i kdyby to mělo být jen k urážce Boha,“ zareagoval ironicky na tato slova Alessandro Pronzato, italský kněz a publicista, možná až s provokujícím sarkasmem. Obává se, že příliš pozdě, až po smrti poznáme, že jsme měli duši úplně zbytečně. A že je ještě úhledně složená a práchnivá z dlouhého skladování, tak jako tomu bývá u některých drahocenných látek. Někdo vůbec nezjistil, jaký poklad v něm přebývá.

Jsem přesvědčena, že duše některých z nás by nutně potřebovala být vynalézavěji probuzena, aby začala žít naplno. Zdá se, že jsme proto ustavičně zkoušeni, mnohdy dosti tvrdě. Provokatér Pronzato ovšem tvrdí, že někteří lidé se duševní práci zkrátka vyhýbají. Jejich duše je proto zešedlá, pomačkaná, se zjevnými známkami poškozování, ale stále ještě schopná vykoupit se ve světle.

Proč k nám Ježíš sestoupil? Jedním z důvodů možná bylo, aby nás osvobodil z nebezpečí „nepoužité duše“ a vytrhl nás z falešného klidu. Chceme pohlížet k nebi? Ale to přece vůbec není možné bez zapojení duše, ačkoli ono to někdy bolí a je na obtíž. Mohli bychom říci, že cena života se měří i vahou našeho vztahu ke Spasiteli. Tady se projeví cena naší důvěry i síla vzdorovat pochybám a nejistotám. Je třeba také vnímat své svědomí. Zasloučit jeho tichý hlásek a nepřebíjet ho hlucností, chtivostí, řáděním, ironií, hloupým sarkasmem a bagatelizací.

Chceme se dívat prizmatem své duše k nebesům, pochopit, že jsme očekáváni a přijímáni. Jen je třeba se probudit a vidět sebe i život pravdivě, s odvahou a nasazením pro druhé. Růst v modlitbě, růst a zrát v jemném předivě své duše, která nezapomněla, co je to usebrání. A vzpíná se ke světlu v pokorné touze, plna naděje a jemně pulzující víry, probuzeného vztahu k Ježíši, který nám nabízí to nejcennější.

Olga Nytrová

T. G. Masaryk připomínaný v CČSH

Osobnosť Tomáše G. Masaryka je se zvláštním respektom a úctou prijímaná práve v Cirkvi československé husitské. Tato církev, která vznikla z proudů reformního katolicismu a modernismu, navázala na duchovní odkaz české reformace, jejíž dvoustetletý vývoj byl potlačen po roce 1620. Vznik samostatného státu v roce 1918 umožnil zrod nové církve v roce 1920, navazující na odkaz Jana Husa, husitství i českobratrství.

Byl to právě Masaryk, kdo se veřejně přihlásil k Husovi a ocenil českou reformaci z hlediska vývoje českých i evropských dějin směrem k humanitě a demokracii. V tom byl názorově vnitřně blízký osobnostem první zakladatelské generace Církve československé husitské, jakými byli dr. Karel Farský, prof. Alois Spisar, prof. František Kalous nebo dr. František Kovář. Masaryk chápal a vyzvedl husitství a českobratrství jako ideové a duchovní předpoklady novodobého demokratického státu, neboť reformace měla v celosvětovém měřítku vliv na vznik západních demokracií. Demokratický model západního typu se snažil Masaryk uplatnit v samostatném nově vyhlášeném státu, nacházejícím se v prostoru středovýchodní Evropy mezi velmocemi Německa a Ruska.

I přes Masarykovu blízkost k reformačním cirkvím – Českobratrské evangelické i Cirkvi československé, kterou nazval „husitská“ ve spise Světová revoluce, nemohl pochopitelně jako prezident upřednostňovat žádnou z cirkví. Navíc většina obyvatel v novém státě byla římskokatolického vyznání. Podporoval tedy nejen tradici husitskou, ale i svatováclavskou.

Masaryk inspiroval teology a filozofy i z řad Církve československé v jedné významné skutečnosti. Jako filozof a sociolog rozpoznal hlubokou vnitřní krizi ve společnosti, kterou charakterizoval jako krizi náboženskou. Masaryk sám byl hluboce věřícím člověkem, i když jeho pojetí víry se neztotožňovalo ani s římskokatolickou věroukou, ale ani s učením cirkve evangelické, do které přestoupil. Dokládá to jeho diskuse s reformovaným kazatelem Janem Karafiátem i kritické práce evangelického teologa J. L. Hromádky. Masarykovy názory se nedaly po teologické stránce plně ztotožnit ani s učením Církve československé husitské. Přes tuto jeho určitou náboženskou odlišnost a specifickou jeho víry bylo teology Církve československé husitské pozitivně přijímáno jeho zdůraznění významu náboženství v nové době. Masaryk kladl důraz na etickou stránku náboženství a Ježíš byl pro něho velkým morálním vzorem a ideálem právě humanity.

Církev československá husitská měla od svého počátku kladný vztah k novodobému státu, který vznikl na základě pojetí demokracie a humanity Tomáše G. Masaryka, a jeho první prezident byl hluboce zakořeněn v srdcích mnohých věřících naší cirkve. V některých sborech byl v interiéru umístěn jeho obraz a přečkal tam až do současnosti, jako například vitráž v Husově sboru v Nové Pace. Po konci první republiky přichází období dvojí totality, ve kterém bylo Masarykovo jméno a dílo nežádoucí. Jeho ideál humanity, svobody a demokracie byl v ostrém rozporu jak s nacistickou ideologií, tak i s komunistickou. V krátkých údobích ve 20. století – po konci 2. světové

války a v roce 1968 – dochází k veřejnému přihlášení se k Masarykovi a jeho odkazu. V roce 1945 byla konána celonárodní pouť do Hodonína, na které promlouvali představitelé Církve československé husitské dr. František Kovář, dr. Miroslav Novák a další. Ve sněmovním dokumentu z roku 1947 si církev znovu potvrdila svůj úkol v oblasti duchovní péče o život politický, že chce vychovávat k „vlastenectví v duchu Masarykově“. Ještě v roce 1950 vychází v Českém zápase s úctou psaný článek prof. Otto Rutrleho k 100. narozeninám prvního prezidenta.

Oficiální ideologie v době komunistické totality po únoru roku 1948 zaujímala vůči Masarykovi a první republice negativní a ostře kritický postoj. Pozitivní připomínání odkazu Masarykovy svobody a demokracie bylo udržováno v exilu a v naší zemi v soukromí a v protitotalitních aktivitách.

V Cirkvi československé husitské nacházíme již ve starší bohoslužebné knize, tzv. Českém misálu, svátek 28. října, který byl ve svobodnějších časech veřejně slaven. V době totality bylo nežádoucí Masaryka připomínat, přesto se ojediněle v Cirkvi československé husitské o Masarykovi psalo, jako je toho dokladem článek prof. Miloslava Kaňáka v Kalendáři Blahoslav 1970 nebo kniha od prof. Zdeňka Trtíka o dr. Karlu Farském vydaná v roce 1982. V roce 1988 byla naší cirkví uspořádána slavnost k výročí republiky v chrámu sv. Mikuláše v Praze a naše cirkve se zřetelněji k Masarykovi a době první republiky přihlašuje. Duchovní a demokratický odkaz T. G. Masaryka promýšlí zejména teolog prof. Zdeněk Kučera. Po roce 1989 se začaly opět navracet sochy a pomníky Masaryka na svá původní místa. Začaly opět vycházet jeho spisy a knihy o něm. Byl obnoven Ústav T. G. Masaryka v Praze, který postupně vydává Masarykovo literární dílo, včetně dosud nezveřejněných dopisů.

Naše cirkve řadu let pořádá březnová setkání v Parlamentu České republiky, která mají jak slavnostní, tak i vzdělávací charakter, s pozváním významných odborníků – historiků, filozofů, teologů a dalších. V roce 2010 jsme uspořádali pouť do Lán a další akce, včetně bohoslužby a setkání v Čejkovicích, kde se v domku Masarykova mládí nachází pronajatá modlitebna naší cirkve.

Letošní výročí našeho státu upoutává opět pozornost na tuto osobnost naší novodobé historie. Ukazuje se, že témata, která Masaryk předkládal a promýšlel, jsou znovu aktuální. Ať již je to chápání hodnoty svobody a demokracie, otázka národa a principy humanity (lidskosti), ale i otázky víry a náboženství. Výročí republiky je podnětem znovu se osobností a dílem Masaryka v Cirkvi československé husitské hlouběji zabývat a promýšlet v současných dějinných a společenských souvislostech.

Tomáš Butta

Zprávy

Železná Ruda patřila dětem

Velká pohoda panovala na tradičním prázdninovém setkání rodin s dětmi v Železné Rudě. Konalo se 8. - 14. července. Patnáct dětí a jejich rodiče čekaly výlety, koupání, stopovačka i noční hra. Každý večer jsme prožili duchovní program s rodiči - malování biblického Žalmu, Lectio Divine, modlitby se zpěvy z Taizé, křížovou cestu i Bibliolog. Nechyběly tradiční bohoslužby a biblické hodiny pro nejmenší. V nich je Debora Chytilová seznamovala s činy Pána Ježíše. Velké poděkování patří Plzeňské diecézi ČČSH a Zuzce a Jardovi Kalenským, kteří připravili program, díky kterému na nudu nezbyl čas. A to je v dnešní době mobilů a počítačů velmi cenné. Všichni se již těší na příští rok v rekonstruovaném „Husitovi“ na další rodinné setkání. **M. Felcman**

Objednejte si
Kalendář Blahoslav 2019

Nezapomeňte si objednat Kalendář Blahoslav 2019, a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6, e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz či telefonicky: 220 398 117 či SMS 724 142 467. Více k obsahu kalendáře v dalším čísle ČZ. **red**

Ubytování v Mariánských Lázních

Nabízíme celoročně možnost ubytování v nově zrekonstruovaných pokojích na husitské faře v Mariánských Lázních. Klidné místo s výhledem do parku a zároveň v centru města. Zájemci, kontaktujte nás na tel. čísle 737 91 80 84.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O chlebu života

V následující větě chybí dvojice písmen. Jsou všechny v nápo- vědě, ale přeházené.

Já js.. ch..b ..v..a k.. p..ch..í ke ..ě ni..y ..bu.. h..do..t

Nápověda:

la, ři, lé, ži, kd, de, do, vě, áz, em, ne, ot, mn

(Řešení z minulého čísla: Ježíš nás syti)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

Ubytování na bohoslo-
vecké koleji v Praze

Studuješ teologii nebo budeš teologii studovat? Studuješ nebo se chystáš studovat některý z oborů teologických fakult?

Pak je pro tebe třeba zajímavá možnost ubytování v prostorách Bohoslovecké koleje Dr. K. Farského v Roháčově ulici na pražském Žižkově.

Přednost mají studenti HTF a studenti teologických oborů, ale při volných místech je možné získat ubytování i pro studenty jiných teologických fakult, odlišná, rozmanitá vyznání nejsou problémem. Kolej je klidným místem, které dává prostor pro rozmanitou spiritualitu. Ubytování je se společnou kuchyní a malou kaplí. Kolej je snadno dostupná veřejnou dopravou (zastávka Černínova). Chceš se přihlásit nebo získat více informací? Obrát se na paní Kláru Echtnerovou: ubytovani.rohacova@email.cz +420 604 224 832

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 6.8. 2018, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 7.8. 2018, 17.00
Michal Hanzal – varhany
František Bílek – trubka
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, G. P. TELEMANN, W. A. MOZART

středa 8.8. 2018, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Hana Jonášová – soprán
L. VIERNE, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, F. SCHUBERT

středa 8.8. 2018, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

čtvrtek 9.8. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 10.8. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 10.8. 2016, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vlna – hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 11.8. 2018, 17.00
ADAMUS TRIO
Jan Adamus – hoboj, anglický roh
Markéta Vokáčková – housle
Martin Levický – piano, varhany
J. S. BACH, W. A. MOZART, B. SMETANA, A. DVOŘÁK

sobota 11.8. 2018, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmáňková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
A. VIVALDI, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. GERSHWIN

neděle 12.8. 2016, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Věra Líková – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

neděle 12.8. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

Úsilie o ekologickú spravodlivosť

Dokončení ze str. 3

ECEN na tému: Na ceste k hospodárskej a ekologickej spravodlivosti. Viac o tejto téme je možné nájsť na stránkach www.ecen.org.

Konferencia sa uskutoční od 6. do 10. októbra 2018 a ponúkne širokú ekumenickú platformu pre spoluprácu a výmenu skúseností medzi zástupcami cirkví z celej Európy. Podujatie sa bude zaoberať otázkou zmeny klímy a otázkami vzťahu medzi narušením klímy a ekonomickými aktivitami. Konferencia sa zameria na úlohu cirkví a kresťanov pri riešení a reagovaní na tieto výzvy.

Podujatie sa uskutoční v Katowiaciach v Poľsku. Mesto bude v decembri 2018 hostiteľom konferencie COP 24 pod záštitou OSN, na ktorej sa očakávajú zásadné rozhodnutia

vedúce k implementácii celosvetovej dohody o ochrane klímy z Paríža v roku 2015. Konferencia ECEN zdôrazní, že etika a teológia majú čo povedať k hľadaniu odpovedí na ekologické výzvy dneška, a že cirkvi a jednotliví kresťania sú dnes súčasťou celosvetového úsilia hľadajúceho odpoveď na zmenu klímy, ako aj úsilia vedúceho k lepšej starostlivosti o prírodu a svet okolo nás.

Autor článku Peter Pavlovič pôsobí ako študijný sekretár Konferencie evropských cirkví (CEC). CEC je ekumenická organizácia pravoslavných, protestantských, anglikánskych a starokatolíckych cirkví v Európe, ktorá mj. vede dialog s evropskými politickými inštitúciami. Cirkvev československá husitská je jejím členom.

Den pro Mistra Jana v Horažďovicích
aneb Pravdy jsme každému přáli

Letoňší Vzpomínka na Mistra Jana Husa (6. 7. 2018) v Horažďovicích se nesla ve velmi milém a kamarádském duchu. Průvodem jsme šli k pamětnímu kameni M. J. Husa v parčíku u fary ČČSH, kde jsme se společně s bratrem Samem pomodlili, bratr Filip Štojdl nám Mistra Jana ve své promluvě připomněl a aktualizoval. S gemshornem jsme v procesii zazpívali „Jezu Kriste“ a pak nám v modlitebně bratr biskup také představil svou knihu „Když přicházejí andělé“ a četl z ní. Otevřeli jsme výstavu fotografií učitele malotřídek a zapadlého vlastence pana Jaroslava Jonáše - snímky šumavské přírody a Vltavy od Čertových proudů. V podvečer jsme na zahradě Husova sboru přivítali kapelu Chvalte Pány - a tancem a zpěvem jsme oslavili našeho milého Mistra Jana se silnou vnitřní vzpomínkou na učení, které hlásal, to, jež máme vryté do našich srdcí i duší a neseme ho coby jeho učedníci dalším.

Za všechny zúčastněné Kamila Magdalena Lukasová

(Foto: Petr Bruna)

Inzerce...

Nabízíme čelní stěnu kolumbária - 3 řady vitrín po 5 otvorech (vždy pro jednu urnu). Pouze za odvoz. Je to pěkná umělecká práce.

Rozměry (vnějšího) rámu: šířka 136 cm, výška 128 cm.

Konstrukce: ocelové profily potažené měděným plechem, okénka prosklená s otvíráním na hodi- nový klíček, váha cca 30 kg.

Přílohou dvě fotografie: kolumbárium v původní podobě zabudované ve zdi a vytažená čelní stěna, kterou nabízíme.

V případě zájmu kontaktujte náb. obec v Ostravě - Polance: ccshpolanka@seznam.cz, mobil: 731210814

